

PRACOVNÍ LIST: Neúrazové urgentní stavy

1. ÚKOL

Přiřadte ke každému neúrazovému urgentnímu stavu 2 příznaky:

Vhodná je zde i diskuze, neboť se některé příznaky mohou vyskytovat u více neúrazových stavů.

- A. Kolaps,
 - B. Infarkt myokardu,
 - C. Cévní mozková příhoda,
 - D. Astmatický záchvat,
 - E. Náhlé příhody břichní,
 - F. Křečové stavy,
 - G. Anafylaktický šok,
 - H. Hyperventilační tetanie,
 - I. Cukrovka
-
- a) pád se ztrátou vědomí,
 - b) bolest na hrudi (typická bolest pálivá, tlaková a svíravá, šířící se např. do krku, horní končetiny, břicha),
 - c) záchvatová dušnost,
 - d) dušnost,
 - e) jednostranná porucha hybnosti,
 - f) prodloužený výdech se sípáním,
 - g) zhoršení slovní komunikace,
 - h) porucha vědomí,
 - i) plošná nebo lokalizovaná bolest břicha,
 - j) pocení,
 - k) zvracení,
 - l) bledý vzhled a studený pot,
 - m) ztráta vědomí,
 - n) pád a rytmické záškuby celého těla,
 - o) otok šířící se na celé tělo,
 - p) rozvoj dušnosti,
 - q) selhání krevního oběhu a ztráta vědomí,
 - r) brnění v okolí úst,
 - s) charakteristické zkroucení rukou

2. ÚKOL

(Kubíková et al., 2011)

Napište, o jaký neúrazový urgentní stav se jedná:

- a) Jedná se o stav, při kterém dojde k uzavření srdeční tepny vyživující srdce.
První pomoc - volání ZZS, uklidnění, poloha v polosedě, uvolnit oděv, nepodávat tekutiny, postižený v bezvědomí, zahájit resuscitaci dle GL 2015. U léčených pacientů se aktivně ptát po lécích. Po konzultaci s operátorem záchranné služby možná výzva k podání léků.
- b) U tohoto stavu dochází k přerušení přívodu krve do mozku – ischemii, krvácení do mozku.
První pomoc - kontrola základních životních funkcí, pokud je pacient při vědomí – absolutní klid, bez pohybu!, pokud je pacient v bezvědomí – postup dle GL 2015, neprodlené volání ZZS 155

- c) Jedná se o náhle vzniklou krátkodobou ztrátu vědomí, která vzniká nedokrvením mozku z různých příčin – např. psychické nebo fyzické vyčerpání, úlek, rychlá změna polohy těla, přehřátí, dehydratace, aj.

První pomoc - čerstvý vzduch, uvolnit oděv, poloha vleže se zvednutými dolními končetinami, sledování základních životních funkcí. Volání ZZS - při déle trvající ztrátě vědomí, v případě opakování kolapsu, při nezlepšení obtíží po poskytnutí první pomoci, v případě poranění, které vzniklo pádem (především poranění hlavy).

3. ÚKOL

Zamyslete se, jaký je rozdíl a co mají shodné tyto dvě modelové situace:

A) MODELOVÁ SITUACE

Tříletý chlapec, který je nachlazený se v noci probudí se záchvatovitým štěkavým kašlem, teplotu nemá, ale těžce se mu dýchá, je bledý, opocení a neklidný.

Napište, o jaké virové onemocnění se jedná a jak byste poskytli první pomoc malému chlapci?

B) MODELOVÁ SITUACE

Pětiletá holčička má rýmu a náhle jí vyskočí vysoké horečky, není schopná polykat a tečou jí sliny z úst, cítí velkou bolest při polknutí a nechce si lehnout, je dušná.

Napište, o jaké bakteriální onemocnění se jedná a jak byste poskytli první pomoc malé holčičce?

4. ÚKOL

Doplňte odpověď nebo vyberte ano x ne

Cukrovka je porucha regulace hladiny cukru v krvi (glykémie). Nemocný si aplikuje inzulín nebo bere léky.

- Co by měl mít u sebe každý léčený diabetik?
- Můžete podat inzulín při poskytování první pomoci léčenému diabetikovi? ANO x NE
- Který stav je u diabetiků častější hypoglykémie nebo hyperglykémie?
- Člověku v hyperglykémii je nutné dát najíst nebo napít něčeho sladkého. ANO x NE
- S jakým jiným neúrazovým stavem, můžete zaměnit stav člověka s onemocněním diabetes? Pro oba stavy jsou tyto příznaky: motorický neklid, porucha vědomí, pocení, nevolnost slabost.

5. ÚKOL

Opravte chyby v textu, který se týká náhlé příhody břišní. Poznáte, o jaký akutní stav se jedná?

MODELOVÁ SITUACE

Třináctiletá dívka si stěžuje na bolest kolem pupku a později na bolest v pravé části břicha, je jí na zvracení, má průjem, zvýšenou teplotu a nitkovitý pulz.

Dívku uklidníme, dáme jí léky proti bolesti a dostatečně napít. Necháme dívku, ať si najde svoji úlevovou polohu. Když léky zaberou, tak se nebude jednat o nic vážného, proto není nutné volat 155 nebo navštívit pohotovost.

6. ÚKOL

- a) Epileptik musí dodržovat vhodnou životosprávu, správný denní režim. Rozdělte následující pojmy a situace na dvě skupiny ANO x NE a vysvětlete v rámci společné diskuze proč. Cestovat, alkohol, pobývat na přímém slunci, sportovat, ponocovat, jíst čokoládu, pobývat v horku, užívat léky naordinované lékařem
- b) Seřadte ošetření desetiletého chlapce s epileptickým záchvatem číslem 1-5 (kdy 1 je prvním krokem ošetření):
1. Volat 155
 2. Po záchvatu kontrola základních životních funkcí
 3. Zabránit poranění o nebezpečné předměty v jeho okolí.
 4. Sledovat čas záchvatu, nenechávat chlapce bez dohledu
 5. Nesnažit se mechanicky zabránit křečím, nekládat nic do úst, neotvírat ústa

7. ÚKOL

MODELOVÁ SITUACE

Čtyřicetiletá žena při hádce s manželem, kdy je velice rozrušená, náhle nemůže dýchat, cítí brnění v okolí úst a má charakteristicky zkroucené ruce.

- a) Napište, jak poskytnete ženě první pomoc.
- b) V jaké situaci může být tento stav osudný.

8. ÚKOL

- a) Označte, do jaké polohy uložíte člověka s astmatickým záchvatem:
- Stabilizované
 - Do polosedu s možností opory horních končetin
 - Poloha vleže
 - Poloha vleže se zvednutými končetinami
- b) Vyberte správné možnosti při poskytování první pomoci u člověka s astmatickým záchvatem:
- výzva k aplikaci léků – sprej
 - čerstvý vzduch
 - dostatek tekutin
 - volat 155
 - poloha vsedě či polosedu
 - stabilizovaná poloha
 - uklidnit postiženého